



T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/926
Toplantı Tarihi/Sayısı : 2.7.2024/48
Karar Numarası : 2024/552
Başvuran : D. A. K.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın çalıştığı kurumda lojman talebinin haksız olarak reddedildiği iddiasına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, ...Genel Müdürlüğünde Genel Müdürlük müşaviri olarak çalıştığını, kendisine ait herhangi bir konutun bulunmadığını, boş lojmanlardan birinin tarafına tahsisi için 19/08/2022 tarihinde başvuru yaptığını, 12/07/2023 tarihine kadar kendisine lojman tahsis edilmemesi üzerine 12/07/2023 tarihinde Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) aracılığıyla tekrar müracaatta bulunduğunu, ... Genel Müdürlüğünün 04/08/2023 tarihli cevabında boş lojman olmadığını belirterek yanlış bilgi verdiğini, 19/08/2022 tarihinde yapmış olduğu lojman talebi sırasında müşavirlere ayrılan sekiz adet lojmandan üç tanesinin boş olduğunu, müşavir kontenjanının dolu gösterilerek eşitlik ilkesine aykırı davranıldığını, ayrıca Daire Başkanlığına atanan yeni personele görev tahsisli lojman verilebilmesi için herhangi bir sıralama sınırı olmamasına rağmen müşavir kadrosundaki boş lojmanlar dolu olarak gösterilerek 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 2'nci maddesinde yer alan dürüstlük kuralının ihlal edildiğini, kendisine ve ailesine ait Ankara il sınırları dahilinde herhangi bir konut bulunmamasına rağmen iki ve daha fazla konutu bulunan personele sıralama gözetilmeksizin haksız lojman tahsisi yapıldığını, Teftiş Kurulu Müfettişlerinden aynı tarihlerde lojman talep eden bir müfettişin açtığı davaya verilen cevapta Genel Müdürlük müşavirlerine ait üç adet tahsisli lojmanın halen boş olduğunun bildirildiğini, müracaat ettiği tarihte yıllarca boş tutulduğu iddia edilen lojmanlardan bahse konu olan dairenin 18 yıldır hiçbir personele tahsis edilmediğini, kendi başvurusundan sonra ... Başkan Vekiline tahsis edildiğini, ... üzerinde ve ... Yerleşkesinde birden fazla boş lojman olduğunu, kendisine lojman tahsis edilmemesi sebebiyle maddi ve manevi zarara uğradığını, görev tahsisli lojman hakkı olmayan çok sayıda değişik görev ve ünvanlı personele lojman tahsislerinin yapıldığını, Danıştay 12'nci Dairesince verilen 2020/...esas numaralı 29/04/2021 tarihli karar uyarınca Şube Müdür Yardımcısı ve Koruma ve Güvenlik Müdür Yardımcısı unvanlarının görev tahsisli unvanlar içerisinde yer almasına ilişkin yürütmenin durdurulması kararının yok sayıldığını, Lojman Tahsis Komisyonu üyelerinin başvurana lojman tahsisi yapılmayacağı yönündeki kararı sebebiyle maaşının yarısından fazlasını kiraya verdiği için maddi ve manevi zararının devam ettiğini, lojman hakkı olan ve şahsına ait konutu bulunmayan personele lojman tahsisi yapılmadığı için Anayasa'nın 10'uncu

maddesinde yer alan eşitlik ilkesinin göz ardı edildiğini iddia etmekte; Genel Müdürlük Lojman Tahsis Komisyonunca 19/08/2022 tarihinden itibaren yapılan lojman tahsislerinin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı veya ilgili Teftiş Kurullarınca incelenerek gerçeğin ortaya çıkarılmasını ve eşitsizlikten doğan mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

4. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır."

5. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmına bentleri şöyledir:

"(...) f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. (...)"

6. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(9) İşleme konulmayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvurunun konusu" başlıklı 31'inci maddesi şöyledir:

"(1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu kapsamında cinsiyet, ırk, renk, din, dil, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasağı ihlalleri başvurunun konusunu oluşturur."

8. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön İncelemenin Yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi

tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir.”

9. Mezkûr Yönetmelik'in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinde kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

12. Bununla birlikte başvuru, başvuranın çalıştığı Kurumda boş lojman bulunduğu halde lojman hakkı bulunan başvuranın lojman imkânından faydalandırılmayarak eşitlik ilkesine aykırı muamelede bulunduğu iddiasına ilişkindir.

13. 6701 sayılı Kanun'da cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu düzenlenmiştir. Anılan temeller dışında bir temele dayanılarak veya herhangi bir temele dayanılmaksızın ayrımcılık iddiasında bulunulan haller Kanun kapsamı dışında kalmaktadır.

14. Yukarıda açıklanan gerekçeler ve anılan mevzuat ile birlikte incelendiğinde, başvuranın haksız bir şekilde lojman imkanından faydalandırılmadığı iddiasının 6701 sayılı Kanun'da yer alan ayrımcılık temellerinden herhangi birine dayandırılmaması ve yapılan inceleme ve araştırmada herhangi bir ayrımcılık temelinin tespit edilememesi sebebiyle başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

2/7/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye